

ve. A görög felkelők ellen a porta egyelőre az albánokat állítja sikra, s Jusuf bey, a prizrendi liga katonai főnöke, több tiszt és a porta egy biztosa kíséretében már elutazott Janinába. A görög kormány alkalmasint nagyon téved, ha ily erőszakos eszközökkel magára nézve kedvezőbbé véli alakíthatni a viszonyokat, Párisi tudósítások szerint még a görögök iránt leginkább jóakaró francia körökben is kedvezőtlenül hatott a görög garázdálkodások híre, diplomáciai körökben pedig, mint Bécsből felhívatatosan jelentik, e csetepatékat egyáltalában nem hajlandók figyelembe venni, annál kevésbé, mert Waddington körjegyzése nyomán a hatalmak közt már létrejött a megegyezés a görög kérdésben követendő közös eljárás iránt. A francia kormány ugyanis, engedve a Bécsből és Londonból tett megjegyzéseknek elejtette, a formaszéri nagyköveti értekezlet eszméjét, s a közvetítést a hatalmak képviselői egyelőre, konferencia nélkül kísérik meg a francia körjegyzésben kifejtett elvek alapján. Anglia magatartása jóformán biztosítja a portát, hogy Janina átengedése nem fog elhatároltatni, fegyveres tüntetésekkel pedig a görögök ép oly kevésbé fogják ezt kiereszkölni.

Andrássy Gyula gróf. külügyminisztert máj 26-án rögtönzött, de annál szívélyesebb ovációk lepték meg a budapesti közönség részéről. Midőn az akadémia disztermébe pár perccel az ülés megkezdése után belépett, a közönség harsány éljenzéssel fogadta, melyet a gróf kollemben meglepetve köszönt meg. Midőn pedig a szobor leleplezése után az Eötvös-térrel, Tisza miniszter elnök ur társaságában eltávolított, több száz főnyi tömeg kísérte az „Europa“ vendéglő kapujáig, hol szállva volt, s midőn a kapun belépett kalap levéve szívélyes éljenzéssel üdvözölte. Andrássy gróf, Doczy Lajos udvari tanácsos és Péchy Imre miniszteri titkár kíséretében, még a tegnapi esti vonattal Bécsbe utazott.

— **A muszka rémuralom** ismét egy borzasztó tettét kelfeljegyeznünk. A közelebb elfogott nihilisták Tobolszkban kétségbeesett menekülési kísérletet tettek a napokban. A börtönfundamentuma alatt ember feletti erővel alagutat ástak, tervüket azonban egyik társuk elárulta a börtönfelügyelőnek. A felfedezés alkalmával a foglyok épen munkában voltak s miután a gödörből nem akartak előjönni, a börtönőrök tüzeltek rájuk. — A foglyok aztán a feladót leszúrták.

Orszórszágban az elfogatások mind nagyobb arányokat öltenek s a szentpétervári börtönökben levő politikai foglyok számát már 20 ezerre becsülik. A kivégzések és deportálások is javában folynak s ezzel egyidejűleg a kormány nagy reformokat tervez a hadseregben, hogy egyrészt a legutóbbi hadjáratban tapasztalt óriási visszaélések jövőre lehetetlenné tessenek, másrészt hogy a hadsereg számára nézve is erősbitések, — a mi egyelőre már azért is szükséges, hogy az ostromállapot esetleg az óriási bírodalom minden részében keresztülvihető legyen. Hogy ez erőszakos intézkedések alaposan orvosolhatók a bajt, annál kevésbé várható, mert a nihilisták a mostani rémuralom közepett sem riadnak vissza a harc folytatásától. A gyújtogatás az ország minden részében napirenden van s már Szentpétervárt is megkezdődött. A kormány és a forradalom egymást fölülmulni igyekezik rémület terjesztésben.

Az angolfrancia viszonyok elhidegüledését, melyet már néhány nappal ezelőtt jeleztünk, politikai körökben is figyelemre kezdik méltatni s a heves harc, melyet a londoni és párisi kormánylapok

Ezek csak az emberi egészség helyreállítására sőt ha úgy tetszik megteremtésére és az érszervek meglapítására feltalált szerek. Vannak azonban olyan feltaláló urak is, kik életük nemes feladataul az emberiség anyagi jólétének emelését, az érszervek duzzasztását tűzték ki. Ilyen Orlicé az ő csalhatatlan lotóombinjaióival és a „Csak nálunk a szerencse“ felte sorbajgyűzerek ezrei. Mit szólnak ezekre? Hiszen csak a legtelivébb könnyen hívő adhat hitelt olyan embernek, a ki egy néhány frtért százezreket ígér osztani másnak és nem maga rakja zsebre a roppant kincset.

A kuruzsok szereit illetőleg pedig csak egy tanácsuk van a közönség számára. Tegye azokat feleslegessé, mégpedig egyszerűen úgy, hogy fogadja el a következő receptet:

„Ha nem akarsz schwindli áldozata lenni, schwindlirozz magad. Végy egy theáskanál rebarbara száftot, hozzá egy pohárka almabort, keverd össze Hoff maláta sörével, sözd meg e keveréket seidlitz porral, gerinrozd Morison pilulával, öntsd az egészét köszvényvászonzra és erédj árlni. Egy év múlva egészségügyi tanácsos és több lovagrendek birtokosa leszel belőled.

Gazdagabb mint az az amerikai, ki néhány év előtt az ugynevezett Anacafával lármazi telet a világot, ajánlván azt, mint biztos gyógyszer az aszkórosoknak. Az Anaca-fából, jóllehet nem volt egyéb fenyőfánál, az első 8 nap alatt 80.000 font kelt el s a feltaláló rövid idő múlva fél milliót forintot rakott zsebre.

De el ne áruld, kitől hallottad e jó tanácsot.“

U. B.

egymás ellen folytatnak, ha nem jelenti is a két kormány közti elidegenedést, mindenesetre komoly nézeteltérésekre és neheztelésre mutat. Az angol lapok remélik, hogy a franciák neheztelése csak mulékony lesz s ez valószínű is, ha Anglia jövőre nagyobb kiméletet tanusít Franciaország iránt: ellenkező esetben, — ugymond egy párisi tudósítás — a francia kormány egészen saját érdekei szerint fog eljárni. A francia diplomácia panaszkodik, hogy a keleti kérdések mindegyikénél makkas ellenálásra talált az angol kormány részéről s e panasz főleg a görög, egyptomi, sziariai kérdésekre s a török pénzügyi tárgyalásokra vonatkozik. A Kelet békéje s az új rend megszilárdulása érdekében kívánunk kell, hogy e duzzogás a két nyugoti nagyhatalom közt mielőbb véget érjen s a régi egyetértés közöttük helyálljon.

Konstantinápolyból jelentik a „P. L.“-nak, hogy ama táviratok, melyek azt híresztelték, hogy gr. Zichy a nagyvezírrrel és Karetheodory basával az ápril 21-ki konvenció pótlékának módosítása iránt alkudozik, alaptalanok.

Drinápolyban e hó 14-én Mohamed bey vezetése alatt tekintélyes mohamedánokból álló küldetés jelent meg Reuf basa kormányzó előtt és kijelenté, hogy a mohamedánok a keresztényekkel őszinte békében és barátságban akarnak élni, legátalababból sem gondolnak boszura és a kormány e tekintetben nyugodt lehet.

Kelet-Rumélia új beosztása az új statutum szerint már megtörtént. A tartomány ideiglenes polgári kormányzója a bolgár Ekonomov, Philip popolisz polgári kormányzója a szintén bolgár Reinov jelöltetett ki.

Van-e Háromszékmegyének kézműipara?

Erre a kérdésre mi háromszékiek határozottan azt feleljük: igenis van. De ha csak a szomszéd megyéket, vagy plane a távol vidéket s a fővárost kérdeznék meg, azt felelnék rá: meglehet hogy van, de mi soha sem láttuk. Általában akarnak e haladni a korrál a mi iparosaink, mutatnak e jelt a korrál együtt haladás képességére, mindez olyan kérdés, a mire meg kell felelnünk.

A mostani időkben sok mindenféle kiállítás, gyűlésezés volt már az iparfejlesztés szempontjából, de mindezek aligha értek fel a jelenleg összeülő iparkongresszussal, az országos székesfehérvári kiállítással.

A II. országos iparos-gyűlés május 31-én fog megnyitni Budapesten. Olvassuk a lapokból, hogy ezen gyűlésre a vidéki ipartársulatok képviselői jelentkezései oly tömegesen érkeznek, hogy a megyeház — a hol a gyűlést megtartani szándékoztak — alig fogadhatja magába s nagyobb teremről lesz szükség gondoskodni, valamint számos egyéb rendezési intézkedések is változást kell, hogy szenvedjenek. Május 25-ig 280 ipartársulat jelentette be a képviselést, a küldöttek száma 400-at már meghaladta.

Ezek között az országnak Királyhágóna innen s túl fekvő részeiből mindentűnben látnuk képviselőket, csupán Háromszékmegyéből nem.

Sepsi-Sztygyörgy városból végre a mint halljuk, nagy nehezen egy „szál“ képviselő felment egyik iparos társulat részéről, de aztán csak az az egy és sem innen több sem egyebűnben csak egyetlen társulat sem lesz képviselő a II. orsz. iparos gyűlésen.

Kézdi-Vásárhely, mely oly igen szeret az iparos városok közé sorakozni, ezuttal is csendesen alszik, mint mindig, valahányszor arról volt szó, hogy mutassanak be ők is valami abból a sokból, a mivel annyira fennen dicsekedni el nem mulasztják.

Mit jelentsen ez? Ha utánna gondolunk annak, a mi e sajnálatra méltó körülmény indoka lehet, hát akkor nagyon elszomorodik az ember lelke. Nincs itt már mit szépíteni a dolgot, ki lehet, mert kell mondanunk kereken, hogy megyénk ipara csak a kezdetlegesség primitív állapotában tengődik, ki kell mondanunk, hogy iparosaink csak a megélhetés, kenyéret forrásául tekintik mesterségüket s nem gondolnak azzal, hogy az idő halad s ők elmaradnak. Pár esztendő kell már csak ahoz, hogy iparosaink belássák a mai szomorú tapasztalatra jöjjenek, hogy ők a mi iparosok sorában, az ipar mai fejlettsége fokán helyet nem foglalhatnak többet. S ez a tapasztalat bizony bizony nagyon keserű lesz azokra nézve a kik még ezután is iparból akarnak megélni.

Sepsi-Sztygyörgyön van iparos előg, derék jó munkások ők egytől egyig, csak nekik is azon egyetlen hiányok van, hogy csupán a heti vásárra dolgoznak s hogy soha sem gondol egyik sem, arra, hogy a most megindult országos mozgalomba részt vegyenek, hogy fejlessék, tőkéletesítsék önmagukat s iparukat, szóval a magasabb szempontok kivül esnek tevékenységi körükön s maradnak abban a stadiumban, a melyben apáik állott két évtizedekkel ezelőtt. Ebben a városban annyi mindenféle jóra törekvő intézet, humánus egyelet s többféle, hogy se szere száma nincs, de hogy az iparosnak volna egy találkozási helyük, a hel saját dolgaikról beszélhetnének, vagy hogy — mint

például most is — egy-egy ily nagy fontosságú gyűlésen képviselhetnének magukat s a kiállításson ők is részt vegyének munkáikkal, arra senki sem gondolt.

Mit szólnunk Kézdi-Vásárhelyről. Az a sok iparos, mely hazánk második iparos városának mondható, még eddig egyetlen esetben sem emelte föl fejét a nyugalom párnájáról, ha saját érdekében valami magas cél forgott kérdésben. Itt lehet a közművelődési egyelet zeneszakosztályával, szini, dal és nem tudom miféle szakosztályával, ha nincs nekik, iparos, a mai haladó kor keretében beleillő iparos közönségünk. Mit törődnek ők azzal, hogy most iparkongresszus van Budapesten, hogy ipar kiállítás van Székesfehérvárról, ők dolgoznak a maguk fejjük után tovább, nem gondolva az idő szellemével, nem ügyelve a mellette repülő korrál, míg egyszerre azon veszik észre magukat, hogy itt majadtak s az elő haladott idő kivette kezökből a kenyeret.

Szomorú állapot biz ez. Iparosainkat fel kellene vinni valahára álmaikból, felébresztenni benők az önértetet, a becsvágyat egy magasabb cél iránt. S ez azt hisszük az előjárások köteleltsége volna.

Ha ez így megy tovább is, ne dicsekedjünk mi többet soha magunkal!

— L. —

A hétfalusi pör.

Hétfalu, 1879. május 28.

Az 1874-ik év december hó 22-én a brassó-megyei hosszafalusi járásbíróóság, mint első bíróóság elítélte Brassó városát Hétfalu javára, 12532 frt. 73 krig és szabad építkezési, kereskedési házra (a mint volt 1848 előtt egészen 1854-ig mikor fölállította Brassóváros az erdőszéli hivatal Hétfaluban, akkor előbb csak tojást vettek az épületfák kimutatásáért, azután pénzt és pedig minden drb. fáért 40—50 kr, mit még sokaltak a hétfalusiak és pör lett belőle.) Ezen ítélet ellen Brassó város mindig allegált, semmisített, felebezzet, szóval a míg csak lehetett huzta, halasztotta a fizetést, míg a legfőbb m. kir. curia végleg elítélte 1875. október hó 22-én 7389 sz. alatt Az ítélet így hangzik: Ó felsége a Király nevében!

A m. kir. curia, mint legfőbb ítélőszék Pávai Vajna Elek ügyvéd által képviselt Bácsfalu, Tüskös, Csernátfalva, Hosszafalu, Traurang, Zajzon és Pürkerék községeknek, mint felpereseknek, Májor József ügyvéd által képviselt Brassó város községe alperes ellen sommás visszahelyezés és 12532 frt 73 kr a hosszafalusi királyi járás bíróóság előtt folyamatba tett, nevezett bíróóságunk 1874 december 22-én 2213 sz. a. és a marosvásárhelyi kir. ítélő táblának 1875 ápril hó 23-án 2950. sz. a hozott ítéletével elintéztet sommás perét, alperesnek 1875 június hó 2-án 819 sz. alatt beadott felebebbezése folytán 1875 október 21-ik napján tartott nyilvános ülésében vizsgálat alá vevén következő ítéletet hozta a marosvásárhelyi kir. táblának azon része, melyben alperes feltétlenül kötelezettet felpereseknek a kereseti erdőből bármennyű épületfát minden taxa, vagy egyéb illeték nélkül kiszolgáltatni, továbbá a felperesektől beszedett 12532 frt. 73 kr taxa ennek a kereset beadásától a fizetés napjáig számítandó 6% visszafizetni stb. Mínt hogy a visszatérítendő összeg mennyisége ellen emelt kifogást, mint a kinek a beszedett összeget rendezes elszámolnia kellett volna, az illető szám szerinti adatoknak birtokában kell lennie, számszerűleg igazolni elmulasztotta, az oda kiutált főesket nem fogadta el, ez összeg mennyisége más bizonyíték hiányában a felperesek által letendő főesktől feltételezeten volt megalapítandó stb.

1874—1879 ápril hóig 4 év és 4 hó mult el, tehát Brassó város 4 évig és 4 hónapig huzta, halasztotta a 12532 frt 73 kr kifizetését Hétfalunak mely idő alatt 2—3 ezer ember csaknem törvényeszkileg kétszer kikérdeztetett és megeskettettet. Brassó minden áron meg akarta kevesbiteni a feladott és törvényesen három forumon megítelt pénzüsszeget, de embereink, kivéve két bírót, jöl viselték magukat, minden íjesszgetések dacára is

A t. olvasó láthatja, mik történtek csak ezen egy perrel is, (pedig Hétfalunak 5 pere van Brassóval jelenleg) 4 év és 4 hó alatt Hétfaluban, mely idő alatt csak ezen perben 10 semmisségi panasz adott be Brassó. Sokszor megtörtént, hogy mulasztás, késlekedés, vagy fel nem világosodás által Hétfalura kedvezőtlen ítélet jött, mit fájdalom e becses lap és más lapok is rögtön közöltek, nemely roszindulatu hétfalusi tudósítók által; de most hallgat a krónika, igen mert azon uraknak nem tetszik, hogy Brassó város az elítelt és jogtalanul felvett pénzt ez év ápril hó 5-én Hétfalunak törvényesen visszafizette 4 évi kamatjával és megítelt perköltségeivel együtt.

Most hallgatnak a tudósító urak, nem irnak szindarabot, nem olvassák irodákban az újsgót embereinknek, hogy nyert Hétfalu és vszgett Brassó. Embereinket nem biztatják, hogy ne hagyják magokat és mikor kedvezőtlen ítéletek jöttek, csak úgy henecegy olvasták a lapokból, hogy megnyerte Brassó Hétfalut, fennen olvasták és gunyolódtak ilyen formán: „keetek ne is pereljétek, soha sem nyernek, békéljenek ki, ne hall